

KONUR ALP KOÇAK

Kaşıkçı cinayeti, Brunson kararını unutturdu

FETÖ ve PKK terör örgütleri adına suç işlediği iddiasıyla tutuklanan ve 35 yıl hapis istemiyle yargılanan papaz...

25.10.2018 10:00

TT

FETÖ ve PKK terör örgütleri adına suç işlediği iddiasıyla tutuklanan ve 35 yıl hapis istemiyle yargılanan papaz Brunson, 12 Ekim günü tartışmalı bir kararla tahliye edildi ve ülkesine gönderildi. ABD Başkanı Trump ve Yardımcısı Pence sevinç içerisinde karardan dolayı Cumhurbaşkanı Erdoğan'a övgüler sıraladı ve "desteği" için kendisine teşekkür ettiler.

Brunson'un tahliye edilmesine yönelik ABD yönetiminin AKP iktidarına baskı yaptığı epeydir biliniyordu. Trump defalarca "masum din adamının" tahliye edilmesi gerektiğini dile getirip Türkiye'ye tehditler savurdu. Cumhurbaşkanı Erdoğan ise bu tehditlere boyun eğmeyeceklerini öne sürüp dik duruş sergiledi. Hatta Eylül 2017'de "Madem bizdeki papazı istiyorsun, sendekini de bize gönder" diyerek Brunson ile Gülen arasında bir takas yapılabileceğini, Brunson'un ancak o şekilde serbest bırakılacağını ifade etti.

18 Temmuz 2018'de yapılan duruşmada Brunson'un tutukluluk halinin devamına karar verildi. Kararın ardından Trump, "Türkiye'nin bu saygıdeğer din adamını serbest bırakmaması tam bir rezalet... Erdoğan bir şey yapmalı ve bu mükemmel Hıristiyanı serbest bırakmalı" şeklinde bir twitter mesajı yayınladı. Bir hafta sonra Brunson ev hapsine alındıysa da bu ABD açısından tatmin edici olmadı.

ABD baskısını arttırmak için insan hakları ihlallerinde bulunanlara yaptırım öngören Magnitsky Yasası çerçevesinde 1 Ağustos'ta iki bakanımıza yaptırım kararı aldı. ABD'nin tavni sertleşiyordu ancak Türkiye, devlet aleyhine ağır suçlar işlediği iddia edilen Brunson'un serbest kalmasına müsaade etmeyeceğe benziyordu. Ancak 12 Ekim'de, tüm dünyanın gözü on gündür akıbetinden haber alınamayan ve öldürüldüğü düşünülen Cemal Kaşıkçı olayı sebebiyle Türkiye'ye dönmüşken Brunson için beklenmedik bir karar çıktı. Brunson tutukluluk süresi dikkate alındığında tahliyesine imkân verecek kadar küçük bir cezaya çarptırıldı ve böylelikle serbest kaldı.

Bu kararın ardından, ilk günlerinde hem ABD hem de Suudi yönetimi tarafından üstü örtülme istenen Kaşıkçı olayında da önemli gelişmeler yaşanmaya başladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kral Selman ile (olayın üzerinden neredeyse iki hafta sonra) ilk kez 14 Ekim'de görüştü. O gün savcılık ve emniyet birimleri olay yerinde ilk kez incelemelerde bulundu. Yine aynı gün İstanbul'daki Suudi başkonsolosu kaçarcasına ülkesine döndü. 16 Ekim'de ABD Dışişleri Bakanı Riyad'a gidip Kral ve Veliyaht Prens ile görüştü. Basında Suudilerin Kaşıkçı'nın ölmüş olduğunu itiraf edeceği haberleri çıkmaya başladı. 19 Ekim'de ise Suudiler tarafından resmi açıklama yapılarak Kaşıkçı'nın konsolosluk binasında öldüğü kabul edildi.

Kaşıkçı olayı, Brunson kararına yönelik tepkinin çabuk soğumasına sebep oldu. FETÖ ve PKK bağlantıları ve 15 Temmuz darbe girişiminde dahil olduğu yönündeki iddialar yüzünden Türk halkının ağır şekilde cezalandırılmasını beklediği Brunson'un tahliyesine yönelik tepkiler, Kaşıkçı olayının yarattığı gürültü yüzünden duyulmaz hale geldi. Bu yönüyle Kaşıkçı olayı, "Brunson kararında Trump'ın dediği gibi Erdoğan'ın siyasî desteği söz konusu mudur?" sorusunun gündemden düşmesine sebep oldu. "Al papazı, ver papazı" denkleminin ilk kısmı yerine getirilirken ikinci kısmına ne olduğu pek sorgulanamadı. Türkiye'nin Brunson'un tahliyesi karşılığında (eğer aldıysa) ne aldığı meçhul kaldı.

Burada şu soru akla geliyor: "Hükümetin Brunson hakkında hiçbir açıklama yapmazken, 12 Ekim'den beri gece gündüz Kaşıkçı cinayetini konuşuyor, birbiri üstüne açıklama yapıyor olması gündem değiştirme amaçlı olabilir mi?" Amaç ve gerekçe ne olursa olsun, Kaşıkçı cinayetinin normal şartlarda daha uzun süre tartışılması muhtemel Brunson'un serbest bırakılmasını Türk kamuoyuna unutturduğu bir gerçek.

